

В НЬЮАРКУ ВІДБУДЕТЬСЯ ПАНЕЛЬ МОЛОДИХ ІНЖЕНЕРІВ

Джерзі Сіті, Н.Дж. — В суботу, 25-го вересня, в Українському Народному Домі в Ірвінгтоні, Н.Дж., о 6-й вечора, відбудеться "Панель на технічні теми", що його влаштує Товариство Українських Інженерів Америки (ТУІА), Відділ в Нью-Джерзі, у співпраці з Головною Управою ТУІА, з участю виключно інженерів з молодого покоління.

В панелі візьмуть участь: студентка Оля Шевченко, яка є головою Українського Студентського Клубу при Ратгерському університеті в Нью-Брансвіку, Н.Дж.; інженери Теодор Ковальчик, Юрій Юркевич і Роман Стеткевич, а модератором буде інж. Нестор Голинський. Учасники панелі, в товаристві голови ТУІА інж. Євгена Змія і голови Відділу ТУІА в Нью-Джерзі, інж. Дам'яна Гечі, відвідали у четвер, 16-го вересня, Головну Канцелярію УНС і редакцію "Свободи" та поінформували членів Екзекутиву і редакторів щоденника про цей та інші панелі, що їх заплановано на майбутнє в рамках посиленої активності ТУІА, яке нараховує під цю пору біля 1,000 членів.

Головним стимулом до алаштування серії панелі з участю молодих інженерів була Наукова конференція у Вашингтоні минулого травня, що її влаштували члени тамошнього Відділу ТУІА у співпраці з Головною Управою. В тій Конференції брали участь теж неукраїнські доповідачі, члени теперішнього Уряду ЗСА. Успіх Конференції та її високий професійний рівень породили задум влаштувати панелі, зустрічі, конференції тощо в поодинокі осередки організованого життя, а першою з таких імпрез є власне панель в Ньюарку.

Теми, що їх підбирають молоді доповідачі є в засягу їхньої професійної спеціалізації з практичним приміненням у щоденному житті і тому вони є доступні і навіть корисні для пересічного слухача. Вони є задумані для загальної публіки, а не виключно для вузького кола спеціалістів.

Головна Управа ТУІА, говорив інж. Змий, уважає, що такі імпрези з участю молодих інженерів допомагають в організуванні членів власне серед молодших інженерів, що запевняє тя-

(Закінчення на стор. 4)

Під час розмов в Головній Канцелярії (сидять зліва): головний касир Уляна Дачук, інж. Євген Змий, головний президент д-р Іван Фліс, інж. Дам'ян Гечі; (стоять зліва): інж. Юрій Юркевич, інж. Роман Стеткевич, інж. Нестор Голинський, інж. Теодор Ковальчик, головний організатор Степан Гавриш і головний секретар Володимир Сохан.

Появився новий буквар

Шкільної Ради

Нью Йорк (С.Ф.). — Шкільна Рада щойно видала новий підручник — "Мій буквар" проф. Якова Козловського.

Цей буквар вперше появився в 1974 році в Канаді, але видання Шкільної Ради — це поправлене, доповнене й більше пристосоване до рівня і вимог теперішніх учнів шкіл українознавства. "Мій буквар" можна вживати в цілоденних школах: державних, парафіяльних і приватних.

"Мій буквар" має 128 сторінок, кольорові ілюстрації й люксову обкладинку. В букварі вирізняються три частини: добукарна, букварна і побукварна (читанка), а при кінці книжки подано українсько-англійський словник, упорядкований за алфавітом.

Крім того, опрацьований також методичний посібник для вчителя для всіх трьох згаданих частин букваря.

Тепер "Мій буквар" коштує 6 доларів, до цієї суми треба, очевидно, додати на поштові витрати.

Замовлення слід надсилати: Educational Council — UCCA, P.O. Box 391 Cooper Station, New York, N.Y. 10276-0391.

72-ий Відділ США на Союзівці відзначити своє 20-річчя

Союзівка. — У суботу, 25-го вересня ц.р., на цій оселі Українського Народного Союзу, 72-ий англомовний Відділ Союзу Українців Америки, з метою, щоб зібрати фонди на його культурні, освітні та харитативні цілі, відзначити 20-річчя свого існування та діяльності для добра української громади, влаштували вечірню та забаву.

Цьогорічну імпрезу очолює Марія Лисогір, допомагають їй Анна Безкоровайна, Доротея Цюпа, Стелла Демей та Анна Малан, яка завідує виграшем. В Комітеті забави є голова цього Відділу Анастасія Бродина, заступниця голови Анна Васильків та інші члени.

Відділу, які своєю щедрою працею прислужилися громаді.

У програмі цьогорічної зустрічі виступить із словом Олександр Різник, почесна голова США і колишня заступниця Крайової Ради США, відбудеться також виграш та забава до звуків оркестри Богдана Гіряка.

Поміж установами, яким 72-ий Відділ США допомагає фондами, знаходяться ФКУ, Сиротинці св. Василя Великого у Філадельфії, Фонд Українсько-Американських Ветеранів, Січові Стріпці, Український Інститут Америки та Український Музей.

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНСОЮЗУ ПІД ЧАС ПЕРШИХ НАРАД

Як уже інформовано у "Свободі" з 21-го вересня ц.р., новообраний на 30-й Конвенції Головний Уряд Українського Народного Союзу відбув на своїй власній виховно-відпочинковій оселі Союзівці перше надзвичайне засідання, присвячене майже виключно організаційним справам. На фото сидять (зліва): головні контролери проф. д-р Богдан Гнатюк, м-р Іван Гаврик, заступниця головного президента Глорія Пашен, директор УНС на Канаду сенатор Павло Юзик, заступник головного президента д-р Мирон Куропас, головний президент д-р Іван Фліс, головний секретар Володимир Сохан, головний касир Уляна Дачук, головний організатор Степан Гавриш і головні контролери інж. Анатолій Дорошенко, д-р Нестор Олесницький, о. протопресвітер Степан Віляк. У другому ряду стоять (зліва): головний редактор "Свободи" Зенон Силик і головні радні — Андрій Кейбіда, Анна Гарас, Володимир Гавриляк, Іван Олександровський, Василь Ді-дьюк, Гелен Олек, Тарас Шмагала, Євген Іванців, Тарас Максимович, Володимир Квас, Текля Мороз, д-р Аскольд Позинський, Василь Пастушок і Андрій Джула.

ЕКОНОМІЧНА КРИЗА В ПОЛЬЩІ ПОГЛИБЛЮЄТЬСЯ

Варшава, Польща. — Пресове агентство Ройтерс інформує, що загальна економічна криза в Польській Народній Республіці поглиблюється з кожним днем і деякі не тільки західні, але також комуністичні спеціалісти-господарники побоюються, що цьогорічна зима може застати польський нарід цілковито несприятливими до зимових, звичайно тяжких під господарським оглядом місяців.

Одиноким виходом для багатьох поляків сьогодні є здобути товари першої потреби, зокрема харчові продукти, на чорному ринку, який, на виразне зарядження самого прем'єр-міністра Войцеха Ярузельського поліція інтенсивно поборює, а суди гостро карають тих осіб, які займаються цим ділом. Про цю неприємну для Польщі справу говориться навіть на форумі союму і деякі посли підносили її на повну ширину, кажучи, що вони погоджуються з урядовими зарядженнями щодо поборювання чорного ринку, але у протипаву до нього уряд повинен кинути на ринок потрібні для народу товари, що буде найкращим способом елімінування чорної торгівлі, бо хто з громадян захоче платити поцірку цін за цей самий товар, якщо він зможе його отримати в урядових чи приватних контрольованих урядом крамницях.

Досі режим покарав понад 9,000 осіб за участь у

чорній торгівлі. Офіційне пресове агентство ПАП повідомлює, що ця акція звернена проти тих несовісних осіб, які, використовуючи економічні труднощі в країні, наживаються особисто. Для прикладу агентство наводить випадок з одним громадянином з місцевості Закопане, який, мовляв, користуючись широкими знайомствами, викупив у склепах 141 пару черевиків, чотири футури і кілька зимових плащів й багато інших товарів, брак яких відчувається на ринку. Але зараз після цієї інформації про "несовісного покупця" слідче повідомлення, що уряд планує увести купони на одяг, зокрема взуття, білизну й інші речі. Очевидно, що після такого повідомлення ніхто з поляків не вірить в "урядові казки" про "несовісних покупців" та ще в комуністичній системі, де вся торгівля піддана стислій контролі.

Політичні і господарські спостерігачі кажуть, що багато чого обіцяв полякам уряд В.Ярузельського і все мало змінитися на краще. Показалося однак, що всі балаки були пропагандивного характеру, без жадних конкретних потягень уряду на економічному відтинку. Безрадність уряду видно на кожному кроці і він тримається при владі тільки завдяки існуванню воєнного стану в Польщі і поліційному режимові.

У Західній Німеччині твориться нова коаліція

Бонн, Західна Німеччина. — Проводи обидвох опозиційних до канцлера Гельмута Шмідта політичних партій — християнсько-демократичної і вільних демократів, погоднілись у понеділок, 20-го вересня, на переведення голосування у парламенті про вотум недовіри до уряду Шмідта і висунення на становіще канцлера голову Християнсько-демократичної партії Гельмута Коля.

Голосування у парламенті мало відбутися вже спочатку цього тижня, але партнери, на рекомендацію прем'єра баварського уряду Франца-Йозефа Штравса, відсунули з тактичних мотивів голосування на кінець тижня, або початок наступного. Якщо опозиція дістане потрібну кількість голосів для вислову недовіри до уряду Шмідта, в жовтні Західна Німеччина матиме вже нового канцлера і новий уряд, до якого, крім християнських і вільних демократів, напевно приступять баварська християнська юнія і невелика партія центру, яка також раніше підтримувала політику Шмідта.

До речі баварський лідер не зовсім погоджується з Колям щодо голосування у парламенті, бо він вірить у перемогу християнських демократів, які у спілці з його партією, яка є посестрою Християнсько-демократичної, у парламентарних виборах, які мали б відбутися в Німеччині в

листопаді, або на початку грудня ц.р. Політичні спостерігачі висловлюють своє здивування постановою Й. Штравса, бо таку ж пропозицію про розпачання парламентарних виборів висунув був раніше Шмідт, теперішній канцлер, який кілька разів під час тривання його каденції атакував Штравса за його скрайню постанову до багатьох політичних справ. Позиція Шмідта, кажуть спостерігачі, є ясною. Він хоче "знеславити" вільних демократів і підірвати довіру народних мас до їхньої тактики, але що хоче osiąгнути "скрайноправний політик" Баварії (так його вєсь час називав Москва) покищо не відомо. Натомість Коля і лідер вільних демократів і ще недавно міністер закордонних справ у уряді Шмідта, домовились, що вибори відбудуться вєсною 1983 року, після того як закріпиться нова коаліція.

Популярність вільних демократів спадає у виборців, зокрема в останньому часі, коли розпочалися непорозуміння між ними і Соціал-демократичною партією за соціальні програми, у висліді чого чотири міністри, члени Вільної Демократичної партії зрезигнували з уряду Шмідта. Частина вільних демократів вимагає скликання партійного з'їзду для обмінування нової ситуації і вибору нового керівництва.

В ЛІВАНІ ОБРАНО НОВОГО ПРЕЗИДЕНТА

Бейрут, Ливан. — Амін Гемаель, 40-річний мароніт-християнин, брат вбитого президента Башіра Гемаля, отримав достатню кількість голосів у парламенті і був обраний черговим президентом розтерзаного війною і міжфракційними спорами Ливану. У випадку вибору А.Гемаля в ливанському парламенті панувала вїмкова єдність, під час якої між собою по дружньому розмовляли парламентаристи-християни і їхні колеги мусульмани.

А.Гемаель, у відмінності від свого брата, який вєрнув військову кар'єру і очолював довгий час військові частини християнської міліції, пішов шляхом політичного життя. Будучи адвокатом він дав обіцяти себе членом парламенту і на цьому пості служив 10 років і там працював віддано у різних парламентарних комісіях, здобуваючи собі пошану у своїх колег.

Після вибору на президента він заявив, що й далі віддано працюватиме для відбудови Ливану і привернення єдності між різними партійними і релігійними фракціями, бо тільки в єдності Ливан може повернути свій престиж і позбутися чужих окупцій. "Тепер не є час на сльози, хоч вони самі напружують при спостереженні руйни нашого краю, але що руйну ми зможемо усунути тільки при допомозі тяжкої, послідовної праці", — заявив А.Гемаель парламентаристам.

Заприсяження нового президента має відбутися в кінці цього тижня, так як було заплановано раніше. А.Гемаель замінить на становищі теперішнього президента Ливану Еліаса Саркіса.

Вмижчасі все більше й більше число ізраїльських вояків виходять із західного Бейруту, передаючи тимчасово контролю над цією частиною міста в руки ливанської армії, заки почне знову діяти міжнародний корпус, покищо складений з вояків 3'єднань Стейтів Америки, Франції й Італії, які вже є в дорозі до Бейруту. При виведенні ізраїль-

ських частин, головне командування наказало воякам вивозити зі собою залишені військами Палестинської Визвольної Організації зброю, тягарові автомобілі, гармати та інші військові вїр'я.

Працівники Червоного Хреста розпочали працю очищування палестинських таборів від трупів цивільних осіб, змасакованих правдоподібно християнською міліцією з виразною мовчанкою ізраїльської команди. Покищо зидентифіковано 205 вбитих, а решта трупів знаходиться у такому стані, що їх дуже тяжко буде розпізнати. Червоний Хрест користується допомогою добровольців з-посеред палестинського населення.

Спершу існували побоювання, що ізраїльський уряд не прийме і заохоплення ідеї про висилку на Близький Схід міжнародного корпусу, але після засідання кабінету прем'єр-міністра Менахема Бегіна все вяснилось: сам Бегін і його найближчі співробітники радо погодилися і затвердили пропозицію, спершу Уряду ЗСА, а потім також уряду Франції й Італії, але вони відкинули пропозицію деяких парламентаристів і лідера опозиції Шімона Переса, щоб уряд Бегіна поклав окрему урядову комісію для перевірки масового морду у Бейруті. У зустрічі із журналістами М. Бегін, відповідаючи на запитання члени ізраїльського уряду під увагу вимогу президента ЗСА Рональда Регена про негайне виведення війська з Бейруту, заявив, що ізраїльське військо покидатиме західну частину Бейруту поступово, щоб не створити вакууму і не допустити до повторення міжфракційного задуру.

У принципі, кажуть політичні спостерігачі, Ізраїль визнає свою нездібність зупинити масові морди палестинців в Бейруті і у тій справі Бегін виступить у парламенті. Ходять навіть поговори, що він після цього зрезигнує зі свого становища.

У СВІТІ

ДЕЙВІД К. ШІПЛЕР, КОРЕСПОНДЕНТ "НЬЮ ЙОРК ТАЙМСУ", інформує з Єрусалиму, що ізраїльські речники, а зокрема головне командування ізраїльської армії в Ливані і кабінет прем'єр-міністра Менахема Бегіна знали про масовий морд палестинців у переселених таборах в Бейруті, але вони промовчували його на протязі від 24 до 36 годин, заки розпочали втручатися до цієї кривавої справи ливанських фалангістів. Деякі урядові кола обвинувачують за це міністра оборони Арієля Шарона за притягнення цієї інформації. Покищо не вяснено чи про масові розстріли палестинців знав також прем'єр М. Бегін. Шарон оправдується, що мовляв армійські речники повідомляли його про випадок аж у суботу, 18-го вересня, але поінформовані особи кажуть, що він знав про діло фалангістів вже в п'ятницю рано, 17-го вересня. Вмижчасі ген. Амір Дрої, головний командувач ізраїльських частин на півночі Ливану повідомляв бюро прем'єра Бегіна, що він з розумом не вєслав до палестинського табору ізраїльських вояків, щоб потім не впало на них обвинувачення за вбивство. У зв'язку з вбивством навіть прихильники Бегіна ставлять собі питання: куди йде теперішній уряд Ізраїлю?

ЛІДЕРИ АРГЕНТИНСЬКОЇ ХУНТИ НАКАЗАЛИ звільнити з військової служби адмірала аргентинської флотії і поставити його під домашній арешт за те, що він домагався уступлення усіх високих старшин армії, які були відповідальні за катастрофу на Фалькляндських островах. Адмірал Горашо Заратігу, командир південної морської зони, опублікував офіційний документ, у якому говориться про звільнення адмірала Хорге Алая з його обов'язків і рівночасно призначення на його місце адм. Рубена Франка.

ПІШВЕЦІ ПРИГОТОВЛЯЮТЬСЯ ДО ЗМІНИ УРЯДУ після того, як перемогу у парламентарних виборах здобули соціалісти. Теперішній консервативний прем'єр-міністер Торіборн Фаллін зложив свою рєзигнацію грамоту на руки голови парламенту. Спікер парламенту Інґемонд Бенґсон з черги попросив Фалліна залишитися при владі, аж до часу затвердження нового прем'єра, яким правдоподібно стане лідер Соціалістичної партії і колишній прем'єр-міністер Оляф Пальме.

БАСКЬСЬКІ ТЕРОРИСТИ ЗНОВУ ПОЖВАВИЛИ свою діяльність в Іспанії. У понеділок, 20-го вересня, вони підклали бомби під приміщення шістьох банків в місцевості Сан Себастьян тільки тому, що ці банки відмовилися платити податок "на революційну діяльність басків". Підкладені бомби спричинили чимало матеріальної шкоди, але жертв в людях не було. Деякі фінансові підприємства відмовляються від підтримки "революційної діяльності" басків і вимагають від центрального уряду в Мадриді прийняти гостріші міри для поборення тероризму.

ЗЕНЯ МАТКІВСЬКА ОБРАНА НА „МІС СОЮЗІВКУ" НА 1983 РІК

ОЛЕНКА ГЕЙМУР І НАТАЛКА БЕКЕСЕВИЧ СТАЛИ КРАЛЯМИ

Союзівка. — Зеня Матківська, 20-річна студентка третього року університету Вілладова у Філадельфії, Па., відома українська тенісистка, двократна чемпіонка УСЦАК в групі жінок, була обрана „Міс Союзівкою" на 1983 рік у 28-му з черги контесті за це звання, який відбувся в суботу увечері, 18-го вересня на цій оселі УНСОЮЗУ в рамках традиційного вже Дня УНСОЮЗУ.

Першою кралею тричленне журі обрало Оленку Геймур, а другою — Наталку Бекесевич.

З.Матківська, дочка д-ра Зенона і Надії Матківських, постійно проживає в Шорт Гілс, Н.Дж. Перші два роки вона студіювала в Пенн Стейт університеті і там була членом дівочої тенісової дружини. Вона теж була членом Управи Українського Студентського Клубу. Почавши тепер третій рік навчання у Вілладовій університеті, Зеня також входить в склад тенісової дружини і є членом Українського Клубу. В цій дружині змагається її молодша сестра Люба, яка почала свій перший рік нав-

чання. Примат УСЦАК у змаганнях на Союзівці Зеня здобула в 1979 і 1980 роках, цей останній перемогою над Любою у фіналі. Зеня і її родина є членами 25-го Відділу УНСОЮЗУ.

О. Геймур, 25-річна учителька музики, є дочкою Кирила і Валентини Геймурів із Стетен Айленду, Н.Й. Вона скінчила музичні студії в музичній школі Манґеттену, де здобула дипломи бакалавра і магістра. Крім членства в УНСОЮЗІ (457-ий Відділ), Оленка є активна в Союзі Українок Америки (Відділ 105) і в Українському Музичному Інституті, навчає в середній школі спів і гру на фортепіані та вже має за собою ряд виступів, як солістка, на українських і американських сценах.

Н.Бекесевич, 24-річна дочка Володимира і Ольги Бекесевичів з Мейплвуду, Н.Дж., активна в Пласті, Студентській Громаді, танцювальних групах, її особливе захоплення — спів. Наталка є членом 14-го Відділу УНС. Всі три кралі часто бувають на Союзівці, яку вони

(Фота: Марта Коломисець)

Зеня Матківська — „Міс Союзівка" на 1983 рік.

(Продовження на стор. 4)

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1983

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346

Jersey City, N.J. 07303

Погіршення німецько-жидівських відносин

Одним з численних негативних наслідків ізраїльської інвазії Лівану є раптове погіршення німецько-жидівських відносин, які ніколи не були ідеальними, бо тісно пов'язаними з нелюдським переслідуванням жидів гітлерівською Німеччиною.

Хоч відносини між німцями і ізраїльським урядом ніби не погіршилися, зате німецька публічна опінія, підсилена пресою й телебаченням, приборала антисемітський зворот, вживаючи таких втертих висловів, як — „голокоств“, „воєнне винищення“, „остаточна розв'язка“, „варшавське гетто“, що їх досі вживано виключно у відношенні до гітлерівської політики до жидів.

Ізраїльські коментатори як і сам прем'єр-міністр Менахем Бегін, вдарили в контратаку, назвавши німецьких редакторів і телевізійних репортерів „винищувачами“ й синами „винищувачів“.

У той час, коли продовжувалася облога Бейруту і сотки цивільного населення гинули від ізраїльських бомб, Юрген Мелеман, речник Партії вільних демократів і голова Німецько-Арабського товариства, публічно заявив, що „Бегін перейшов із становища нобелівського миротворця до становища воєнного злочинця“.

Дня 6-го серпня ч. р. колоніст Тео Соммер у часописі „Ді Цайт“, у статті п. з. „Чи нам заборонено критикувати Ізраїль?“, твердив, що історія не пишила нас залежними від Ізраїля без огляду на те, як морально чи неморально є його політика... Він скаржився на Бейрута як „орієнтальне Ковентрі“ і заявив, що „Ліванська війна Менахема Бегіна була непотрібною і нелюдською... Німці не є обов'язані оплескувати глупоту і божовілля ізраїльських винищувачів“.

Дещо лівий журнал „Франкфуртер Рундшав“ висміяв Бегіна за його порівняння Асіра Арафата до Гітлера, написавши, що — „Арафат не є Гітлером, Палестинська Визвольна організація (ПВО) не є організацією палестинських есеїв, а Бегін — це не Бог — посланий месник“.

Написавши про зміну німецької опінії щодо Ізраїля, кореспондент „Нью Йорк Таймсу“ Джеймс М. Маркгем цитує невідомого високого урядовця уряду в Бонні, що „Ізраїль навіяв дуже багато такого, що зняло його з педесталу високого морального рівня“.

Крім того Бегін образив теперішнього німецького канцлера Гельмута Шмідта, натякнувши, що він служить у німецьких збройних силах під час Другої світової війни та „напевно був пов'язаний з Гітлером“.

Більш помірковані ізраїльські і німецькі чинники стараються згадати цей вибух антисемітських заяв, репортажів та телевізійних передач, заявляючи, що інтереси обох країн вимагають „замирення“, а не „роздмухування давніх пристрастей і ненависті“.

Як відомо, Менахем Бегін заявив кілька років тому, що „Його нога ніколи не вступить на територію Німеччини й Польщі“, бо, на його думку, ці дві країни „практикували антисемітську“ політику.

Треба також згадати, що після американців, німці із Західної Німеччини досі були найчисленнішою туристичною закордонною групою, яка відвідувала Ізраїль, витрачаючи там понад 57 мільйонів доларів річно.

Існує також дуже активна культурно-наукова виміна між двома країнами, своїм об'ємом — більша ніж виміна між Ізраїлем і рештою країн Західної Європи.

Із тих же причин ізраїльські дипломати роблять великі старання, щоб притишити розбурхані пристрасті по обох сторонах і продовжувати нормальні стосунки, як цього вимагають інтереси як Ізраїля, так і Західної Німеччини.

Наука і політика так тісно одна з одною пов'язані, що годі їх розмежувати. Політика спирається на науку, наука ж залежна від кожних часних політичних обставин. Засновником державного ладу і тієї всієї діяльності „політичних наук“, які оформилися уже за нашого часу в окремі університетські факультети, вважають Аристотеля, учня Сократа, автора твору „Політика“ (IV сторіччя перед Христом), за найпершого теоретика демократичного устрою вважають Солона, творця атенської демократії Республіки (IX сторіччя перед Христом). Велику французьку революцію підготували своїми творами вчені „енциклопедисти“ (Руссо, Вольтер, Дідро...), німецькі філософи Ніцше і Шопенгауер мали вплив на світогляд Гітлера і його жалюгідний „Майн Кампф“, — група російських емігрантів, що становили так звану „царську історичну школу“ й зайняли катедри історії, в престижних американсь-

Іван Кедрин

НАУКА І ПОЛІТИКА

(3 нагоди Українсько-Польської Наукової Конференції 2-го жовтня у Нью Йорку)

Ких університетах мали вирішальний вплив на формування русофільської політики ЗСА, — польський історик Людвік Кубаля надрукував польського письменника Генрика Сенкевича до його „Огнем і мечем“, на якому цілі польські покоління виховувалися у дусі анахронічної шляхетчини, яка під облудним гаслом „за нашу й нашу свободу“ дивилася на Україну, як на свою колонію. І хоч система націоналізації усіх засобів продукції і збуту давно збанкрутувала, бо СССР не може обійтися без щорічного закупки збіжжя у капіталістичних країнах, то все ж совєтська імперія покликується на економіста Карла Маркса, як свого духового батька. І як виглядали би нині український нарід і

Його політична думка, якби не „Руська Правда“ ще з XII сторіччя, якби не було „Повісті временних літ“, якби не було — вже у XVIII сторіччі Сковороди, якби не було тих світоців української науки і тих наукових документів, що їх Богдан Кравців найзакладніше скопії у своїй 260 сторіноків книжечці малого формату „Вивід прав України“.

Газетна стаття — дисертація і похвалений наведений тут вступ служать тільки для підкреслення, що й заплана на 2-го жовтня п. р. у Нью Йорку Наукова Українсько-Польська Конференція (Український Інститут Америки, 2 Іст, 79 вул. ріг 5-ої аве. в 11 годині перед полуднем) — хоч організована під строгим нау-

ковим аспектом, своїм корінням сягає глибоко у проблему українсько-польських відносин, яка з черги належить до великої суто-політичної проблеми сучасного стану на Сході Європи. Ідея українсько-польських наукових конференцій — бо це не перша цього роду імпреза — зродилася із висновку, до якого мусить дійти однаково українська як польська думка: без існування ні від кого незалежної державної України не може бути самостійної ні від кого незалежної державної Польщі. Сторіччя історії українського і польського народів так рясно скроплені кров'ю, вони такі насичені взаємними претенсіями, анімазіями, жалем і навіть ненавистю, що думати в такій атмосфері про створення того одного українсько-польського протимосковського фронту, що його імперативно вимагає національно-державна рація обох наших народів, — у цій теперішній,

(Закінчення на стор. 3)

Роман С. Голіат

СОВЕТСЬКА АГЕНТУРА В ЗСА

James L. Tyson „Target America“, The Influence of Communist Propaganda on U.S. Media, Chicago, 1981, 284 pages.

У 1965 році в СССР було 27,000 чужинських студентів, а крім того багато з них студіювало в комуністичних сателітних державах.

Свою найбільшу увагу агенти КГБ сконцентрують на здобуванні потрібних їм інформацій. Роблять вони це, через звербованих членів комуністичних організацій та через організації, які стаються прихильно до комуністичних акцій. Автор стверджує, що на терені ЗСА діє 2,400 лівих організацій, які рідко коли виділяють проблеми, з якими не погоджуються комуністи. Роблять вони це свідомо, чи несвідомо.

Найкращим комуністичним пропагандистим здобутком є ті особи, які вірять, що їхній підхід до данних проблем є правильний. Кілька років, як Хрущов перебрав владу в СССР — Департамент дезінформації КГБ випродукував річно понад 300 фальшивих документів — багато з них, це наклепи на Сі-Ай-Ей. КГБ рекрутує агентів, використовуючи ідеалізм, амбіцію, гроші, секс і шантаж. Найкраще місце рекрутування — збірні прогуданки в СССР, культурний обмін, зустрічі з агентами КГБ поза межами ЗСА. Автор книжки підкреслює, що американці виходили на гроші, про що знає добре КГБ, і їх вербують підкупом за гроші. Ультралівальні організації і їх скрайньо ліве лабі в Вашингтоні є найкращим полем для комуністичних симпатиків в ЗСА. Гроші для їхньої роботи приходять з ряду фондів, які створили колишні симпатичні комуністи.

Автор цієї документальної праці, в розділі „Скрита боротьба проти Сі-Ай-Ай“, каже: „Якщо ЗСА є головним ворогом СССР (головний ворог), тоді Сі-Ай-Ей є зором і слухом того ворога, є головною точкою в центрі прицілу. Так, комуністична війна проти Сі-Ай-Ей є найдовшою, шаленою і найбільш винищеною з усіх. Автор далі підкреслює, що: „це є трагедією, що багато західних журналістів, науковців і державних мужів діяло — в сліпоті і глухоті наших очей і вух, у напрямі розв'язання Сі-Ай-Ей — при тому вони собі навіть не здають справи, що вони діють найімовірніше кагебістами в цій боротьбі: вони ніколи не брали б участі, якщо б знали про що тут йдеться (стор. 169). Коли пропаганда кампанія почала мати успіх у засобах масової інформації і в Конгресі, фактично ніхто зі засобів масової інформації, в Конгресі, або Державному департаменті не згадав, що КГБ і його органи совєтської пропаганди ведуть атаку на Сі-Ай-Ей. Тайсон далі стверджує, що учасники протестів проти війни у В'єтнамі може й не були ж свідомі того, що за тими протестами була фінансова допомога й плян Москви. Хто читав в тому часі пресу, то напевно собі пригадає, в якому кривому дзеркалі коментувалися воєнні події в В'єтнамі, як в пресі, так і засобами масової інформації. При тому багато неправди було відведено діям Сі-Ай-Ей і Фінштоні (It is now even true while it is illegal for the CIA to use foreign journalists, it is doubtful whether it is illegal for American journalists to work for the Soviet propaganda apparatus!) — стор. 203.

Автор далі стверджує, що може найбільш застрашу-

юча лекція з того досвіду — це безкарність маніпулювання засобами масової інформації. КГБ і його пропагандистський апарат вивчили як заставити нашу „вільну пресу“ виконувати їхні завдання в знищенні зору й слуху „главного ворога“ СССР. стор. 211

В 1979 році в ЗСА виходило майже 10 журналів, слово яких було звернене виключно проти американської розвідки і чинників безпеки. Москва заплянує, наприклад „Забратися американцям з В'єтнаму“, „Знищити Сі-Ай-Ей“, „Заперестати невтрону бомбу“. Ці проекти виготовляє КГБ у своєму Департаменті дезінформації, а відтак передає їх для виконання прихильникам у ЗСА й інших країнах.

На підставі даних, на терені ЗСА працює, 1,000 або й більше совєтських агентів. Москва видає річно 240 мільйонів доларів на підтримку роботи в ЗСА, а на світову пропаганду й підтримку роботи — 3 мільярди доларів річно. Автор переконаний, що коли комуністичний підбій вільних держав минулий 30-ти років буде продовжуватися, то комуністи можуть опанувати світ при допомозі пропаганди й підтримки роботи та есентуально жити збройну силу, не зважаючи на те, що більшість людей є проти них.

Тайсон рекомендує: ми мусимо відреставрувати Ф-БІ, приватні організації повинні включитися в патріотичну роботу, підтримку роботи совєтських агентів повинні контролювати приватні і державні інвестиції, фінансово зміцнити Сі-Ай-Ей, радіопередачі „Голос Америки“, „Свобода“ і „Вільна Європа“ — ці агенції повинні бути більше чуйними й слідувати за поведінкою комуністів у цілому світі. І вкінці 6-та рекомендація — треба більшої контролю над засобами масової інформації.

Ольга Соєвська

Казка

(Пам'яті Миколи Понеділка)

Було це дуже давно і дуже далеко, за сімома водами, в чудовій землі, що медом і молоком плила...

У багатих господарів ріс хлопчина зі синіми очима, з кучериками доспілого життя. І щасливі були батьки, і щасливий був хлопчина.

Угледів раз хлопчина великого метелика з райдужними крильцями, що в садку сидів на пахучій квітці.

— О, який гарненький метелик! — дивувася хлопчина і щодня забігав у садок дивитися, чи прилетів вже метелик до квітника.

— Мамо! Чому метелик має такі гарні розмальовані крильця?

— Господь усе так дав, синку, так як усе від Нього. Аж раз прибіг хлопчина, як завжди в садок, розглядається, а прекрасний метелик лежить на землі мертвий... Заплакав хлопчина з великого жалю.

— Мамо, хто бив метелика? Чому? Чи він щось поганого зробив? Він же мав такі гарні крильця!

— Не знаю, синку, чому і за що, може тому, що був такий гарненький, може через те що мав багато ворогів, що задирали йому крильця. Мабуть ворог був сильніший, і бідний метелик, хоч як захищався, не дав йому ради, — сказала мати.

Вперше в своєму житті малий хлопчина відчув несправедливість у світі, і мале сердечко швидко забилося в грудях.

Пішов хлопчина в школу, багато дечого навчився. Навчився, що немає Бога, що батьки його куркулі — вороги народу.

І раз побачивши матір, як вона вкнуту на колінах молилася до ікон святих, замислився в собі, чому так.

— До кого ж ти стала на колінах, мамо? Адже Бога немає!

— Не кажи так, синку, не кажи! Господь на світі, колиш і ти будеш його шукати і молитися до нього. Будеш напевне...

І виростав юнак з роздвоєною душею. Чому це так, де ж правда? — питав себе і не находив відповіді. А мати сумними очима дивилася на свого сина і тишком утирала сльози.

Але настав такий час, що

світ загорівся страшним пожежаром. Із усіх усюдів замгіотили грізні блискавки, смертоносні громи розгулялися по всьому світі. Два люті вороги вийшли на герць на медом і молоком текучу землю.

Счинилася несамомирна буря. Порозівало народом по світі, як сухим листом восени.

І жив юнак сам — один. Пішов він світами шукати своїх рідних, своєї матері. І йшов чужими землями, перепливав моря і океани, бачив різні народи, різні країни, але ніде не було так, як на його рідній землі.

Спинявся юнак, де довше, а де коротше. І всі любили його і радо приймали до себе. Він розвеселяв людей своїми жартами і веселими оповіданнями; але не раз серед веселого забави покидав доторство, бо гнала його туга, вічна супутниця все далі і далі. Найкраще почувався сам із своєю тугою. А люди не знали того і кликали до себе.

— Ходи до нас, розкажи щось веселе, бо хочемо посміятися.

Але він ішов лісами, полями, бо вони нагадували йому рідну землю. Раз зайшов на широке поле, де вже колосило зерно. Втомлений дорогою сів на камінь, що лежав на межі. І запав життя та чеброщу пригадав йому рідне село. Примкнув на хвилинку стомлени очі... Але що це? Чи з'ява? Ні, це його мати йде полевом...

— Мамо ти тут? А я тебе так довго шукаю. Як такий самотній на світі... Але мати йде, йде, йде... ніби пливе, все більш і більш віддаляється від нього.

— Мамо не тікай від мене! Так багато маю тебе розпитати, так багато тобі розказати. Залишишся з мною, твої ноги цілувати му! Я ж такий самотній на світі, лише Господь є моїм повірником. Правду ти казала колиш: є Господь на світі! Зажди матінку мою, не тікай!

Та не може дігнати юнак своєї матері, вона відходить усе далі й далі... і прозорою хмаринкою розпливається понад широким полем.

...Лише запах хліба і чеброщу простелився вслід за фатаморгантою.

СЬОГОДНІ ПОМІЖ СТРАЙКАМИ, ЩО ОХОПИЛИ міста і містечка Америки — Крайньої Футбольної Ліги, вчителів і медсестер — долучився ще один страйк працівників мешканцевих апартаментів у Бронксі, Н.Й., залишаючи льокаторів цих домів без ніякої обслуги у віндах, пральнях, без гарячої води та з нагромадженим сміттям, якого ніхто не забирає. Речник домовласників цих апартаментів вираховував, що понад 4,000 цих осіб, які щоденно мали обов'язок обслуговувати мешканців цих домів, вийшли на страйк, вимагаючи підвищення платень, залишаючи напризволяще 250,000 льокаторів у 2,000 апартаментах. У вікторок, 21-го вересня, щоб полегшити цю справу, має відбутися мітинг поміж домовласниками і представниками обслуги цих апартаментів.

Мирослав Прокоп

УПА З ПЕРСПЕКТИВИ 40-РІЧЧЯ

(Спостереження і висновки)

V

Коли мати на увазі розмір і час тривання боротьби УПА, себто її дії на Поліссі і Волині, в Галичині, її рейди на Наддніпрянщину, її боротьбу на Закарпатті, проти виселювання українського населення, отже боротьбу, що тривала від кінця 1942 до початку 1950 років, то вирішальними у цих досягненнях треба вважати такі фактори: а) те, що УПА могла спиратися і користуватися підпільною мережею ОУН, яка до того часу мала понад десятирічний досвід підпільної боротьби; б) те, що, незалежно від свого пов'язання з ОУН, УПА зразу будувалася як збройно-політична сила загальнонаціонального а не групового характеру, в) те, що УПА видвигнула таку політичну платформу, яка промовляла до ширших мас і мобілізувала їх до боротьби.

Якщо йдеться про першу справу, то правдою є, що у першому році німецької окупації, ОУН СД критично ставилася до можливості переходу на повстанські форми боротьби. Німецька воєнна машина була на вершках сили, а українські народні маси, що пройшли кризис погромів 1930 років і воєнні знищення, не були готові до ширшого протинімецького виступу. Вийти тоді з гаслом загальної протинімецької повстанської боротьби — означало б масове скривавлення.

У таких умовах провід цієї ОУН визнавав доцільним у першому році німецької окупації далі зосереджувати свої сили на розбудову підпільної мережі в різних областях України, при чому на Наддніпрянщині це завдання було влегше працюю, що її провели члени Похідних груп ОУН влітку 1941 року, а Галичина і Волинь мала вже довшу традицію підпільної праці.

Але посилювання німецького терору, зокрема в Райхскомісаріаті Україна, а далі, поява большевицьких

партизанів на Поліссі, підкинували в другій половині 1942 року потребу зміни ставлення ОУН до повстанських форм боротьби.

У таких умовах провід ОУН північно-західних земель, себто Волині і Полісся, що його в 1942-1943 роках очолювали Дмитро Клячківський, Ростислав Волошин і Яків Бусел, рішили восени 1942 року перетворити дотогочасні військові відділи ОУН СД у формування повстанського типу під назвою Українська Повстанська Армія. Це рішення було теж зумовлене свідомістю, що в обставинах які утворилися, боротьбу проти німців і совєтських партизанів треба ставити у широкую загальнонаціональну площину, поскільки в боротьбу втягнені ширші народні маси незалежно від партійної приналежності, що отже сама ОУН може і мусить бути активним і передовим фактором цієї боротьби, але що вона сама, як одна політична організація, ніяк не може її очолювати, і що тому така повстанська формація мусить мати загальнонаціональний, а не груповий характер.

Дуже швидко показалося, що така постановка цієї проблеми, яка, як згодом побачимо, виявилася, між іншим, теж в участі в Головному Командуванні УПА та в її старшинському складі фахових військовиків сіл різних українських збройних формацій, принесла УПА серйозні успіхи вже у перших її виступах. Про ці дії згодом інформував Р. Волошин у статті: „На шляху збройної боротьби. Українська Повстанська Армія (УПА)“ в офіційній ОУН „Ідея і Чин“ за 1943 рік, число 5, сторінка 17. Стаття підписана псевдонімом А. С. Борисенко. Там читаємо:

„Вже перші бої з большевицькими партизанськими бандами та каральними відділами німецької поліції принесли новосформованим частинам гарні осяги. В тяжких і численних боях розбила УПА численні бази большевицьких партизан та очистила від їхніх банд Рівненщину, Житомирщину, Луцину, Костопільщину, Ковельщину, Крем'янецьчину, південну Сарненщину та Берестеччину і користуючись з цілковитої прихильності та помічч населення, звільнює крок за кроком все нові терени Волині, Полісся, Поділля, Житомирщини й Київщини. Від березня 1943 року починаючи, українське село розправалося з сотками лядівців та інших п'яток народу, провчило неоди гравіжний відділ німець-

кої поліції і СС-ів“.

Велике значення у подальшому розвитку УПА на тих теренах мав перехід в її ряди української допоміжної поліції. Це скріпило її у кадровому та фаховому відношенні. Проте, цей факт мав теж свій побічний негативний ефект, бо на місці українців, німці втягнули в поліцію людей польської національної меншости та, що гірше, вжили їх в наскоках та грабунках проти українського населення. Це, в свою чергу, привело згодом до ударів між УПА та загальною українською і польською населенням — з трагічними результатами для обох сторін. Згодом ця боротьба перенеслася теж до Галичини. Слід, однак, пригадати, що ще до часу тих подій, польські бойки бивали представників української інтелігенції та спалювали десятки українських сіл на Холмщині і Підляшші.

На щастя, вже на початку війни почалися з боку визвольних сил обох народів намагання поставити загорожу самовільній політиці взаємознищення. У результаті цих заходів, на початку 1944 року підписано спільний протокол між українським і польським підпіллям, а в 1945 році, вже в умовах комуністичної Польщі, це привело до співпраці між УПА і польськими антикомуністичними силами. Якщо ж йдеться про народи СССР, то вже в 1943 році були організовані при УПА окремі частини узбеків, татарів, азербайджанців, грузинів та інших. А в листопаді 1943 року відбулася на теренах опанованих УПА Перша конференція поневолених народів Совєтського Союзу.

Влітку 1943 року УПА поширилася теж на Галичину зокрема в Карпати та підкарпатські райони, і ті терени стають згодом головною випадною базою для дій УПА в найближчих роках. Спочатку УПА діяла там під назвою Української Народної Самооборони (УНС) з метою відтягнути ширші зусилля з німцями, але ця фаза закінчилася в другій половині 1943 року, коли прийшли зусилля з німецькими окупантами, а теж з большевицькими партизанами під командуванням Сидора Ковпака. Тоді теж прийнято одну назву Українська Повстанська Армія для всіх повстанських частин.

Тут слід відмітити, що аж до того часу Головне Командування УПА було в руках її ініціаторів на Волині і Поліссі. Його очолював Дмитро Клячківський, відомий як полковник Клим Савур, а у штабі Головного Команду-

вання були між іншим такі три полковники армії УНР: Л. Ступницький-Гончаренко, І. Литвиненко та М. Омелюс (М. Омелюс „УПА на Волині в 1943 році“, „Літопис УПА“ т. I, Торонто 1976, стор. 27). Присутність старшин армії УНР в керуванні УПА була великою допомогою для досвідчених у підпільній боротьбі, але мало знайомих з військовими справами ініціаторів УПА. З другого боку, участь тих старшин, які і загалом ширших кіл неспартійних або зв'язаних з іншими політичними групами кадрів УПА, віддзеркалювало становище Проводу ОУН, який, як згадало, від початків УПА розглядав її як збройно-політичну формування українського народу, а ніяк як власне партійне військо, яким зрештою УПА ніколи не могла стати, коли б навіть звідкинебудь такі тенденції виявлялися.

Серйозне значення для УПА у мілітарному та політичному відношенні мало й те, що до неї включилися теж воїки і старшини совєтської армії, що свєчасно попали в німецький полон і з нього виверилися, а згодом воїки і старшини Української Дивізії, які підсилюли УПА своїм військовим знанням. Такі принципи побудови і діяння УПА були теж строго зберігані коли її Головне Командування перейняв у листопаді 1943 року Роман Шухевич (ген. Тарас Чупринка), який від травня того ж року був Головою Проводу ОУН. Така постановка вможливила, між іншим участь УПА деяким членам ОУН під проводом Мельника, дарма, що обидві фракції ОУН далі перебували в конфлікті. В результаті такого чіткого зберігання загальнонаціонального характеру УПА було й те, що в ній знайшлися також деякі учасники Польської Січі та УПА, що нею командували от. Бульба.

Логічним завершенням цього процесу забезпечення загальнонаціонального характеру УПА, було утворення Української Головної Визвольної Ради, як верховного політичного центру для УПА, в якій увійшли активні підчас німецької окупації України діячі незалежно від їх партійних орієнтацій. Президентом УГВР був вибраний Кирило Осмак, громадський діяч з Києва, а головою Генерального Секретаріату Р. Шухевич. Таким центром, чи навіть його сурогатом не міг бути Провід ОУНСД і таких претензій в нього не було, дарма, що вклав цієї ОУН у постанови УПА був великий.

(Продовження буде)

Допомога українцям у Бразилії

Вже від червня 1981 року ми стараємося зверненнями до парафій, організацій і поодиноких осіб популяризувати поміч українцям у Бразилії посланнями з уживаним одягом. В той час Центральна Суспільна Служба України Канади, по наві'язанні контакту з головою Хліборобсько-Освітнього Союзу в Бразилії, призначила нам, як і іншим філіям ССУК, в опіку дві філії ХОС в бразильській провінції Парана. У відгук на наші звернення численні особи й організації вислали пакунки на подані нами адреси. Деякі добродії прислали грошові датки.

Від голови однієї філії Хліборобсько-Освітнього Союзу ми недавно отримали такого листа, датованого 10-го червня цього року: „Високоповажний Пане! Повідомляю Вас, що я Вашого листа отримав, за який Вам сердечно дякую. Ви писали до мене в справі пакунків, чи я отримав. Я від Вас вже отримав тринадцять пакунків шмаття, і шмаття дуже добре, і отримав 40 доларів, а другий раз — 125 доларів. Долари отримав тих два рази, а шмаття, тих тринадцять пакунків, то приходило нараз по два, або по три пакунки. За ту поміч нашим людям... ми Вам щиро дякуємо, бо тут є такі наші українці, що не мали доброго шмаття, а тепер вже вийдуть межі люди. І так само відколи Ви почали присилати шмаття, то навіть вже наше товариство віджило і наші українці веселі. Ми тут маємо товариство, філія Хліборобського Союзу,

масмо свою домівку, до неї сходимося на збори і активно діти по-українськи читати писати. Домівка стара, вже треба переробляти, а люди бідні, і воно так стоїть. Остаю з правдивою пошаною. Підпис: Голова.

Подібних листів приходило багато до тих організацій і осіб, які займаються висилкою пакунків до Бразилії. Як видно з цитованого листа, навіть така скромна поміч, як уживаний одяг, має велике значення для наших поселенців у Бразилії. Тому заохочуємо всіх, хто лише може брати участь в цій шляхетній допомозі, акції. За адресами і далішими інформаціями просимо звертатися до Центральної ССУК: 2445 Bloor West, Toronto, Ontario, M6S 1P7, або до Філії ССУК у вашій околиці, чи до нашої Філії на нижчеподану адресу. За грошові датки, прислані до Суспільної Служби, виставляємо посвідки для доходу податку. Адреса філії: Ukrainian Canadian Social Services, Manitoba Branch, 456 Main St., Winnipeg, Man, R3B 1B6; (Telephone: 942-6911).

ПОПРАВКА

У вісті під заг. „Відбувся успішний беніфеїс для УІА“, що появилася у „Свободі“ з 16-го вересня 1982 року, було неправильно подано, що мистецько-видавничі запрошення були ділом „Гога“ Слупчинського. На ділі проект цього запрошення був приготовлений Льюною Сочинською-Шипицькою.

Шостий конкурс молодечої творчості в Австралії

Ще минулого року у вересні Літературно-мистецький клуб ім. Василя Симоненка в Мельбурні проголосив 6-ий конкурс молодечої творчості. На конкурс надійшло 9 прозових творів.

Жюри конкурсу у складі членів Літературно-мистецького клубу — Зой Коугут, Божени Коваленко, Анастасія та Невана Грушевські та Ірени Залескої, Люби Кириленко, Михайла Підриза під головуванням Дмитра Нитченка, 4 твори нагородило, а ще три відзначило. Учасники конкурсу мали дві групи: від 12-ти до 17-ти років і від 18-ти до 25.

Вечір учасників 6-го конкурсу відбувся 15-го вересня у Прибуло лише п'ятеро юних авторів, бо частина їх живе далеко.

Голова клубу Дм. Нитченко висловив поради молодим авторам, як треба працювати над собою, щоб досягти більших успіхів. Потім читали свої твори учасники конкурсу, а голова клубу оголосив його наслідки.

Першу нагороду 60 дол. одержала учениця третього курсу школи українознавства, 15-річна Катя Сліпська за оповідання „Між життям і смертю“. Другу, 40 доларів, дістала 15-річна

Сестра Лідія Сліпська, за оповідання „Моя пригода“. Третю нагороду 20 доларів дістала Галія Денисенко, 15 років, учениця школи українознавства з Лідкомбі біля Сіднею за оповідання „Золота медаль“.

Другу нагороду 40 дол. присудило вчителі австралійських шкіл 24-річний Каті Ткач за есей „Гуляй-Поле“.

Ще три учасники були відзначені. Їхні оповідання теж були близькі до нагород. Це учениці школи українознавства Центральної школи ім. княгині Ольги з Лідкомбі біля Сіднею Наталія Солоний 13 років, учениця 6-ої класи „Рідної школи“ Таня Ріжнів, 12 років, та Галія Задорожна, 14 років. Всі відзначені одержали для заохочення по 10 доларів.

Конкурс показав, що серед дітей та молоді є здібні молоді автори, а праця над собою може допомогти їм досягти в їхній творчості великих успіхів. Потрібно тільки берегти рідну мову, скрізь, де можна, розмовляти нею, а також читати побільше гарних корисних видань та вчитися писати у відомих письменників, зокрема класиків.

Д.Н.Ч.

Наука і політика

(Продовження зі стор. 2)

хоч навіть уже дещо згаданий, атмосфері не можна. Для здійснення Прометейської ідеї треба створити спершу відповідну атмосферу. Треба наблизити інтелектуальну верхівку, яка розуміє, що в політиці треба керуватися розумом, а не почуттями, і яка розуміє, що політичні проблеми розв'язуються з підходу від нинішнього і завтрашнього, а не вчорашнього дня.

І саме для створення такої крайньої атмосфери у польсько-українських відносинах служать наукові конференції. З усіх дотеперішніх спроб найкращою кількісно і якісно була цілотижна Конференція на території МекМастер університету в Гемптоні біля Торонто в Канаді, що її зорганізував тамтешній професор Петро Потічний, який, користуючись матеріалом цієї Конференції, видав під фірмою „Канадського Інституту українських студій“, Едмонтон-Торонто, у 1980 році об'ємистий англomовний твір „Польща й Україна, Минуле і сучасне“. Сам автор признає у вступі, що таку конференцію з урахування найкращих сил з різних континентів (єдиним не-професором був письменник-поет Юзеф Лободовський, автор „Пісні про Україну“) можна було влаштувати завдяки „щедрій допомозі“ з різних канадських джерел.

Українська громада в Америці — у гіршій ситуації і тому й буде-як наша наукова імпреза мусить розраховувати виключно на власні сили, отож — мусить бути скромнішою.

Тому запроваджені 2-го жовтня Конференція обмежиться до одного дня при чому її організатори мусили ще рахуватися із жалюгідними відносинами в Нью Йорку, на вулицях якого небезпечно показуватися пізною порою. Проте ініціатива, подана Науковим Товариством ім. Шевченка, зустрілася зразу же з найприхильнішим ставленням Української Вільної Академії Наук, науковців, що гуртуються в Інституті українознавчих наук при Гарвардському університеті й у Польському Науковому Інституті.

У підготовчих розмовах не було мови про політику. І ні один із шости професорів університету, які виступатимуть як прелегенти — три українські і три польські — не є заангажованим в активній політиці. Кожний із тих професорів-прелегентів — індивідуаліст, що його погляди можуть породжувати дискусію. Проте і до цієї НьюЙоркської Наукової Українсько-Польської Конференції стосуються на 100 відсотків слова професора Петра Потічного з названої вище його книжки: „...Багато ідей, висловлених у цій книжці, доповнюють одна другу. Деякі з них є неприйнятними і контрверсійними, але всі вони зумовлені

однією центральною ціллю — знайти можливість найкращий шлях для польсько-українського порозуміння...“

Ось тут вже виразно виявляється політичний характер цієї — ім подібних — конференції. Підкреслює цей „політизм“ ще один, хоч радше формальний, але важливий момент. Наслідуючи прецедент цієї великої канадської конференції „Польща й Україна, Минуле й сучасне“ — запроваджені НьюЙоркська Конференція буде-вестися також трьома мовами. Відповідаючи буде залежати, хто з них воліє промовляти українською, польською чи англійською мовою. Науковці, які в ЗСА і Канаді викладають у високих школах англійською мовою, настільки привикли до стилю, термінології і фразеології, якими користуються у своїх викладах, що їм не легко переставлятися на іншу, хоч ім до рідну мову окремих доповідей — вступне і заключне слово представників наукових установ, заступників на тій конференції, підкреслить українсько-польський характер Конференції, як теж її політичну ціль, що стосується державницького ідеалу обох народів і реальних можливостей його здійснення. Тримовний назверхній характер Конференції підкреслить теж правдивість теорії і практики „двох батьківщин“ — І для українців і для поляків в Америці їхніми батьківщинами є та країна, з якої вийшли або вони самі, або їх батьки чи діди, але й прибраною батьківщиною є ця американська країна, вольності якої дозволяють різноманітним громадянам плекати свою політичну думку й розвивати свою рідну культуру. Сам факт, що у запровадженій Конференції візьмуть участь шість професорів американських університетів гарантує високий рівень того зібрання. Різноманітність тем, що їх охоплює спільна ідея — підготовки психологічного ґрунту під українсько-польське порозуміння на базі спільного фронту проти спільного ворога — гарантує теж цікавість з якою запрошені оголошенням у „Свободі“ гості-слухачі слухатимуть за думками високими авторитетних фахівців даних ділянок науки, тісно пов'язаною з політикою.

А щоб та Конференція не була тільки єдиним епізодом, передбачено вже наступну, тим разом у власному будинку Польського Наукового Інституту в Нью Йорку, де мимоходом кажучи, пишастесь на стіні чудовий великого розміру образ невідомого мені майстра — „Різдво на Гуцульщині“.

Громадський Комітет завершує підготовку відзначення 40-річчя УПА

Ще у квітні ц.р. Об'єднані колишні воїни Української Повстанської Армії проголосили у пресі „Декларацию“ у 40-ві роковини утворення УПА, в якій між іншим, закликало українську громаду „об'єднано та гідно“ відзначити ці історичні роковини. Згадавши Об'єднання ініціювало теж у травні ц.р. створення Громадського Комітету, що зобов'язався взяти на себе ці завдання. Членами Громадського Комітету стали: Роман Барановський, Олександр Білевиць, Ярослав Білінський, Богдан Бойчук, Богдан Витвицький, Іоанн Вишневецький, Михайло Воскобийник, Микола Галів, Іосип Гриняк, Володимир Гнатківський, Святослав Гордишківський, Василь Гришук, Роман Гуглевич, Тарас Гунчак, Любослав Гуцалюк, Роман Данилюк, Іван Дмитрик, Антон Драган, Василь Калинович, Василь Качмар, Іван Кедрич, Григорій Костюк, Юліан Котляр, Ольга Кузьмович, Олександр Куницький, Мирослав Лабунька, Микола Лебедь, Осип Левчицький, Юрій Лопатинський, Роман Осінчук, Ярослав Падох, Мирослав Прокоп, Роман Рогожа, Іван Смолий, Ульяна Старосольська, Євген Стахів, Богдан Титла, Олег Федішин, Богдан Шейбунчак, Юрій Шевельов. Інформація про це була надрукована у „Свободі“ з 8-го червня ц.р., разом із пляном діяльності Громадського комітету, а 16-го червня ц.р. проголошено у „Свободі“, що Громадський Комітет влаштує концерт 9-го жовтня ц.р. та наукову конференцію 7-го листопада, планує видання конференційних матеріалів тощо. Згодом з технічних причин вирішено влаштувати концерт два тижні пізніше.

На протязі останніх місяців переведено ширшу підготовку для виконання накреслених плянів. Згаданий концерт відбудеться 23-го жовтня ц.р. в концертній залі „Купер Юніон“ в Нью Йорку і в ньому виступатимуть між іншими бати

тви лягли його найкращі сини. Цивілізований світ мовчав, удаючи, що не бачить наших мук та смерті. Безраді, подалися ми в далеку дорогу, щоби вже ніколи не повернутися на рідну землю.

Зустрінулися ми вдруге на „Верховині“. Тут довгими вечорами згадували молодість. Серце св. п. Богдана тужило за минулими літами. Згадував він часто свою матір та сестру. Болів він над укримленням народом та замученою Церквою. Вірив, що наша Церква таки завершиться патріархатом. Його постанови бачив він на обріях нашої історії.

Згадка про св. п. Богдана Стефановича

З болем серця приходиться писати оці прощальні рядки на вічну пам'ять мого довголітнього приятеля, св. п. Богдана Стефановича. Хочу згадати шлях його життя і праці в кооперації Галичини, яку він так блискуче виконав.

Шлях нашого життя зійшлися вже після закінчення університетських студій, він — у Львові, я — у Кракові. Горіли ми одним бажанням — стати на службу свого народу та віддати йому наші наукові осяги. Пішли ми в кооперацію.

Всесвітній обдарував св. п. Богдана сторицею ласк, які сипнуло обильною долоною. Ближачи він непересічними здібностями ума, ніжністю духа, товариствою та життєрадістю, впливаючи на оточення. Лице його ніжно усміхалося, радість пробивалася з нього. Відзначався він непересічною культурою духа. Власне тому був загальнолюблений та мав безліч приятелів.

Іздили ми на ревізії кооперації, він — повітових союзів, я — міських. Наші спільні виїзди зі Львова почалися в 1939-40 роках, а тури швидко збіглися крізь Любачів, Раву Руську, Яворів, Жовку та Дрогобич. Як приємно проходили ревізорські дні. Скільки милых споминів залишили. Бувало, зійшлися вечорами в товаристві місцевих кооператорів; Богдан бавив нас всіх, сипав дотепами, а ми реготалися до безтями. Любили його всі, раділи його приїздом, ніс він ніжний дух та повноту життя.

Літа пролітали немов на екрані. Дивлячись ми українську кооперацію вгору, раділи її фінансовим осяганням.

В жару суспільної праці засталися нас ліни народної Голгофи. Грянув на наші землі азійський сатрап, який посяв мук та смерті. На жертвник народного спро-

Представники Громадського Комітету не могли прийняти пропозиції Об'єднаного Комітету зрештешт з концерту, запровадженого і підготованого на 23-го жовтня, вказуючи на ряд серйозних труднощів, та на те, що від часу проголошення Громадського Комітетом у „Свободі“ з 8-го і 16-го червня ц.р. ніхто з офіційних кіл Об'єднаного Комітету не зголошував застережень проти запровадженого концерту 23-го жовтня. Врешті, вказали вони й на те, що сам Об'єднаний комітет доволі пізно публічно проголосив свій власний концерт, який, згідно з даними газети „Америка“ за 8-го вересня, має відбутися вже 26-го вересня ц.р., дарма, що кожного року роковини УПА відзначаються в місяці жовтні. Представники Об'єднаного Комітету вяснили, що свій план відзначення роковин УПА вони включили у програму своєї праці на 1982 рік ще в березні або квітні ц.р. та що це було відмічено у календарі їхньої діяльності, що був розісланий до преси.

У наслідок обміну думок, представники Об'єднаного Комітету прийняли пропозицію інж. Івашкова про можливість резигнувати з академії 26-го вересня, що пропонував Громадський Комітет і спільно влаштувати роковини УПА 23-го жовтня. Рішення у цій справі залежало від становища Президії чи Пленуму Об'єднаного Комітету, що мало бути прийняте впродовж двох днів. 14-го вересня М. Хома вчух повідомив телефоном М. Прокопа, що з причин,

з'ясованих на нараді 12-го вересня (фінансові та інші зобов'язання), Об'єднаний Комітет не може змінити свого рішення і пропонує Громадському Комітету прислатися до спільного святкування 26-го вересня.

Громадський Комітет, який, як згадано, утворився ще в травні і зразу публічно проголосив свою програму дії та знаходиться тепер у стадії її завершення, провів свою діяльність як комітет загальногромадського характеру і ставить перед собою тільки одне завдання для гідного відзначення роковин УПА українською громадою. Він не має локального характеру, оскільки в ньому беруть участь українці різних теренів ЗСА. Громадський Комітет намагається на всебічну підтримку українців, що дорожать великими ідеями і ділами Української Повстанської Армії.

М. Галів

ДО „СТОРИНКИ ШКОЛИ СВ. ЮРА“

У шкільних задачах дітей Школи св. Юра, „Свобода“ ч. 164 з вітківка, 31-го серпня „трапилися помилки. Щоб не скривдити дітей, подасмо, що в задачі Христі Пастернак і Володимир Воллиня приписує вчителю має бути — Близняк, а в задачі Христі Пендальня приписує вчителю має бути — Забняк. Також інші помилки в працях дітей, типу „мою маму“, замість „мої маму“ тощо є друкарськими „чортками“, а не помилками дітей. — Ред.

ПОДЯКА

Дня 25-го липня 1982 р. відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий МУЖ І БАТЬКО

сл. п.

ІНЖ. АНТОН РОЩАКОВСЬКИЙ

Цією дорогою складаємо щирі подяки всім Рідним, Приятелям та Знайомим, які вшанували Покійного свого участю в похоронних відправах.

В першу чергу дякуємо Всесвітньому Отцеві Шамблянові М. Федоровичеві за похоронні відправи, а також спадкам мужеського хору „ДНІПРО“ та їх диригентів п. Е. Садоському за відспівання Панахиди.

Наша щира подяка за слова прощання від Т-ва Українських Інженерів Інк. Р. Грабчеві, від Пласту-Пластикату д-рові В. Малиновському, та від Рідної Школи д-рові М. Мичковському.

В дальшу чергу дякуємо щиро також д-рові А. Кросові за безітергову консультацію в останніх тижнях життя Покійного.

Дякуємо рідно за чудові китиці квітів, що ними прикрасили останні хвилини туземного побуту Покійного Т-во Інженерів, Пласт-Пластикат, Костик Вовсяків, М. І. Вовсяків, М. А. Галіпривіч, Л. М. Гриняк, П. К. Мельничук, В. Небешев та Х. Я. Раковський.

Сердечно дякуємо Рідним, що прибули з дальших сторін, щоби засвідчити любов і пошану для Покійного, як також усім, що телеграмами, телефонами і листами висловили нам щире співчуття, та всім Тим, що віддавали та контактувалися з Хворим в час його недуги.

Зокрема ми новимовно вдячні нашим Приятелям Колі І. Люні Гринякам, Романові І. Стефі Цегельським та д-рові Мирославу Мичковському, які своєю поміччю, підтримкою та добрим серцем постійно допомагали нам видержувати тяжкий удар долі.

Зосібна щиро дякуємо Інк. д-рові Євгенові Небешеві за професійне пологдження наших спадкових справ.

Тому, що наш Приятель Е. Небеш відмовився прийняти професійний гонорар, складаємо скромний даток 200 дол. для потреб Пластової Оселі „ПІСАННИЙ КАМІНЬ“.

Врешті просимо всіх прийняти нашу щирі подяку за похорон на Службі Божій, Українську Церкву в Нью-Йорку та Т-во „СВ. СОФІЯ“.

АННА — дружина
КСЕНЯ — дочка

ВИКАЗ ПОЖЕРТВ:

ЦЕРКВА в НЬЮ-ЙорКУ:

200 дол. — Анна І Ксеня Рошковські.
150 дол. — Берт І Грег Трешиновські.
По 100 дол. — Микола І Люна Гриняк, Роман І Ольга Граби, Лідія І Рена Трешиновські. Разом \$300.00
По 50 дол. — Ігор І Марта Вовсяків, Осипа Галіпривіч, Ярема Попель, Ярема І Христі Раковські, Роман І Ярослав Раковські, Іванна Савицька, Іван Савка, Роман І Оксана Трешиновські, Роман І Стефан Цегельський. Разом \$450.00
По 30 дол. — Тарас І Роман Загавицький, Роман І Марта Касарба, Орест І Люба Чепельський. Разом \$90.00
По 25 дол. — Ярослав І Христіна Гуки, Ярослава Ерденбергер, Ірена Кабушинська, Євген І Лідія Небеші, Мирослав І Одарі Трешиновські, Цимбаліст-Кузьмичі. Разом \$150.00
По 20 дол. — Марія І Рена Гавури, Микола І Лідія Голіани, Микола І Володимир Кавки, Александр Кнос, Василь Малиновський, Ірена І Мирон Радзівичів. Разом \$120.00
По 10 дол. — Іван І Наталія Бачинські, Микола Касарба, Мирослав Іванішин, Степан Маланчук, Михайло Світлик. Разом \$50.00
По 5 дол. — Володимир І Лідія Базарки, Ярослав І Марта Сидорі, Василь І Тоня Шийка. Разом \$15.00
Разом \$1,525.00

Т-во „СВ. СОФІЯ“:

По 25 дол. — М. І. П. Мичковські, Дмитро Павличин, М. І. О. Савачки. Разом \$75.00
20 дол. — Я. І. М. Криляк.
По 15 дол. — О. Дубова, В. Каміньський. Разом \$30.00
По 10 дол. — Люба Білінська, Володимир Боднар, Роман Данилюк, О. І. Б. Демичук, Василь Ільчичин, Ю. І. М. Кордуби, Я. І. К. Шокалюк. Разом \$100.00
5 дол. — П. І. Федиська.
Разом \$230.00

ЗАПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ:

По 10 дол. — Р. І. Боднарчук, Р. І. М. Грабчів, З. Комарницька, М. І. Я. Пікурин, І. І. М. Поліський, Р. І. С. Цегельський, О. І. М. Топорович. Разом \$70.00
По 5 дол. — Л. І. П. Лешинський, І. П. Стахур, П. І. С. Телішевський, Я. І. К. Шокалюк. Разом \$20.00
Разом \$90.00

Разом всі датки \$1,845.00

Український Музичний Інститут Америки, Інк.
Відділ в Нью Йорку
136 Друга Авеню, 4-й поверх
(дім українського фронту)
оголошує

ВПИСИ на ШКІЛЬНИЙ РІК 1982/83

Предмети навчання:
• ФОРТЕП'ЯН, СКРИПКА, СОЛЬСOPІВ, ГІТАРА
• Приймаються початківці і заансованих учнів.
• В програму навчання включається твори українських композиторів. Учні можуть брати участь в американських конкурсах.

Тел.: (212) 426-2634

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, Інк.
подає до відома, що

РЕЄСТРАЦІЯ НА СЛІДУЮЧІ КУРСИ

почалася 13-го вересня і триватиме до 27-го вересня 1982 року

- Процес натуралізації (громадянство) І
- Поправне читання англійською мовою І
- Англійська мова, як друга мова І І І
- Розмовна українська мова

Неакредитовані курси. \$50.00 за семестр

Акредитованим курсам у співпраці з Гантер коледжем можна прислуховуватися без кредиту. \$50.00 за семестр.

- Українська мова І
- Українська культура І

Курси у співпраці з Школою Кобзарського Мистецтва в Нью Йорку. \$60.00 за семестр.

- Роблення Бандури І
- Гра на бандурі І І

Класи починаються 27-го вересня в приміщеннях УІА. Ближчі інформації можна набутти, телефонуючи на число: (212) 288-8660

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи“
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302
Прошу змінити мою адресу:

„Свободи“ ☐ „Українського Тижневика“ ☐

„Веселки“ ☐

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) .....

Ім'я і прізвище .....

Адреса .....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище .....

Адреса .....

На зміну адреси просять обов'язково долучити \$1.00.

Зеня Матківська обрана...

(Продовження зі стор. 1)

Зеня Матківська (друга зліва) з дружинами (зліва) Наталкою Бекесевич і Оленою Геймур та з відходячою «Міс» Лідією Фещенко-Чопівською.

називають своїм «другим домом».

Вибір біля півночі проголосив інж. Роман Ракочий, ст. який разом із інж. Романом Гаврилюком і архітектором Романом Шведом становили журі в цьогорічному конкурсі. Квітка Стецюк є неголосуючою секретаркою журі. Журі представила конференсь Аня Дидик.

З Матківська прийняла корону з рук своєї попередниці Лідії Фещенко-Чопівської. Всім кращим вручила букети К. Стецюк, як теж відповідні позначення і корони, а всім їм gratулював головний президент УНСОЮЗУ д-р Іван Фліс. Коронаційний вальс відтанцювали з кращими заступниками головного президента д-р Мирон Куропась, головний контролер інж. Анатолій Дорошенко і головний радний Андрій Кейбіда. До танців цього вечора приєднала оркестра «Червона Калина» із солісткою Оксаною Тромсою.

Ліда Фещенко-Чопівська і Квітка Стецюк коронують Зеню Матківську.

Кращі з членами журі.

Головний президент УНСОЮЗУ д-р Іван Фліс складає gratуляції.

Тріо «Верховина» співає під час мистецької програми (зліва): Богдана Ігнатівна, Оксана Макогон і Надя Коханська. При фортепіані — Стефанія Жовнір-Клос.

Концерт попередила мистецька програма, що її вів Глібович і при фортепіанно-воному акомпанюванні Стефанії Жовнір-Клос. Четвер-

Д-р Мирон Куропась у «коронаційному вальчику» з новообраною «Міс Союзівкою».

тий член цього знаменитого ансамблю, Валентина Курілів, не могла прийти з уваги на хворобу. «Верховинки» виконали цілий ряд цікаво аранжированих пісень і композицій, від Бортнянського «Пресвята Богородице» до популярних тепер пісень Володимира Івасюка.

Під час програми конференсь Аня Дидик представила всіх членів Головного Уряду УНСОЮЗУ, які відбували тут свої перші похвалюючі надзвичайні нагоди, як теж головного редактора «Свободи» Зеню Снілика, почесного члена УНС і колишнього головного президента УНСОЮЗУ Йо-сипа Лисогора, редактора емігранта Антоана Драгана і управителя Союзівки Юрія Прокопця.

Під час програми із прощальним словом виступила відходяча «Міс Союзівка» Л. Фещенко-Чопівська.

В Ньюарку...

(Закінчення зі стор. 1)

глість Товариства і поширення його активності вносенням нових ідей, нової енергії тощо.

В організації членства допомагають теж публікації УНСОЮЗУ, «Свобода» і «Український Тиждень», поміщенням звітностей про ТУІА і його діяльність, — твердив інж. Е. Змий, висловлюючи при тому подяку в імені ним очолюваної УПА. Це підтвердили й молодші колеги-інженери, які вступили в члени ТУІА завдяки інформаціям про це станове українське Товариство в згаданих газетах.

Молоді інженери поголовно твердили, що вони задоволені із членства в ТУІА, бо мають можливість записатися із старшими колегами по професії та служити українській громаді, здобувши при цьому свої родичів вищу освіту. Всі вони були активні в молодечих, студентських і спортивних організаціях, то й перехід до станових і громадських організацій є для них природним продовженням активності в громаді.

Запевненням взаємної співпраці закінчено ці розмови в Головній Канцелярії УНСОЮЗУ.

Д-Р КЛІЙНЕР В РОЧЕСТЕРІ

Рочестер, Н.Й. (І.Д.) — Місцевий Комітет Оборони Національних і Людських Прав в Україні влаштує лекцію д-ра Ізраеля Кліянера в середу, 29-го вересня о.р. 8-й у залі школи св. Йосафата, на тему: «Відношення між українськими і єврейськими дисидентами в СССР».

Український Вільний Університет у Мюнхені

ЮВІЛЕЙНА КНИГА УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЧНОЇ ГІМНАЗІЇ у ЛЬВОВІ

Ціна: \$26.55 з пересилкою. Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 5% стейтового податку. SVOBODA BOOK STORE 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

Телеф. (201) 372-0468

ROSE-HILL MONUMENTS

184 UNION AVENUE IRVINGTON, N.J. 07111 S. ZELINSKY — ПИЛИП ЧУЙ

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОБНИКІВ. СТАВЛЯЄМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВСІХ ЦВИНТАРЯХ І НА СВ. АНДРІЯ В С. БАНД БРУКУ, НЬО ДЖЕРЗІ І СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБЕРГУ, НЬО ЙОРК.

Granite

Marble

Bronze

ВІДПІШЛИ ВІД НАС

ПЕТРО І.НІЛСОН, член УНС Відд. 219-го ім. М.Грушевського в Ньюарку, Н.Дж., помер 31-го липня 1982 року на 84-му році життя. Нар. 28-го жовтня 1898 року в Джерзі Сіті, Н.Дж. Членом УНС став 1934 року. Залишив у смутку дружину Анну і дочку Марію. Похорон відбувся на цвинтарі «Геймвуд» в Ньюарку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять! Марія Юров, сестра.

ТОМА ГРИБИК, член УНС Відд. 52-го ім. Тараса Шевченка в Голіок, Масс., помер 3-го липня 1982 року на 64-му році життя. Нар. 1918 року в Чікопі, Масс. 3СА. Членом УНС став у 1960 році. Залишив у смутку дружину Юлію, Сина Тому, дочку Йоанну і Ненси, брата Данила і 3-ох внуків. Похорон відбувся 8-го липня 1982 року на цвинтарі в Св. Геллі, Масс.

Вічна Йому Пам'ять! Петро Пилипець, сестра.

Олександр Кошчак

РЕЛІГІЙНІ ТВОРИ

(730 стор.)

Ціна: \$32.00 з пересилкою. Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 5% стейтового податку.

SVOBODA BOOK STORE 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

HELP WANTED

ЮВЕЛІРНА РОБІТНЯ

в Нью Джерзі шукає до праці при біжутерії (split lappers), з досвідом щонайменше 5 років. Платня заложені від досвіду. Беніфіції. Прошу телефонувати: (201) 241-1211

Увага! Філадельфія!

Пошуку відповідальну, довірливу НЯНЮ, з підходом до дітей і з добрим знанням української мови, для 2-річної доні. Години: 8-5, 5 днів у тиждень. Тел.: (215) 473-2637

Пошуку ЖІНКУ до опіки над старшою жінкою, в Квінсі, Нью Йорк. По ближній інформації телефонувати по 6:30 веч. і цілий день в суботу. (212) 426-9279

REAL ESTATE

BRONX, N.Y. Montefiore hospital vic. 48 unit bldg. Adj. hospital; 32 unit bldg. 1/2 block north. Freshly painted halls. Locked bldgs. \$40,000. Profit each. Rye Ave./Fordham Rd.: 36 apts., rent roll \$85,000. Intercom, locked door. University Ave./Fordham Rd. vicinity: 26 apts. \$65,000 rent roll. Intercom, locked door. Call R. COHEN at: (212) 744-0473. LEAVE MESSAGE.

P I Z N E

АДВОКАТ у справах еміграції міжнародного засягу. Сертифікати праці, зелені картки замешкання, громадянство. Ми також формуємо корпоративні документи у Н.Й., Н.Дж. і Конн. Говоримо плінно по-англійськи, еспанськи, грецьки та мовами Югославії.

U.S.A. HELLAS INTERNATIONAL 208 Roff Ave., Palisades Park, N.J. (201) 944-2770-71 Безкоштовні поради, помірко-вані ціни. Відкрито 24 год., 6 днів в тижні у Н.Й., Н.Дж. і Конн. Ліцензований адвокат. 10 хвилин від George Washington Bridge.

FUNERAL DIRECTORS

Richard H. Burnadz

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

McNERNEY BURNADZ FUNERAL HOME

371 Lakeview Avenue CLIFTON, N.J.

Phone: (201) 772-1880

R.H. Burnadz — J.J. McNERNEY Funeral Directors

Chapels available throughout the Metropolitan Area.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. 10009

(212) 674-2568

Піттсбург і Західна Пенсильванія!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНС ПІТТСБУРГУ І ЗАХІДНОЇ ПЕНСІЛЬВЕНІЇ

повідомляє, що

в неділю, 10-го жовтня 1982 р., о год. 2-й по пол. 600 Glenwood Avenue, Ambridge, Pa. відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

в яких зобов'язані взяти участь усі члени Окружного Комітету, конвенційні делегати та урядовці таких Відділів УНС:

24, 41, 53, 56, 63, 91, 96, 109, 113, 120, 126, 132, 161, 264, 276, 296, 338, 481

1. Відкриття
2. Презент-програма організації праці Окружних за останніх 9 місяців
3. Обговорення осінньої організації кампанії
4. Схвалення організаційного плану праці на останні місяці цього року
5. Обговорення загальних союзних справ
6. Внески, запити і закриття зборів

У зборах візьмуть участь:

Д-р Іван О. Фліс, головний президент УНС

Андрій Джула, головний радний УНС

ЗА ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ:

Андрій Джула, голова

Дмитро Головатий, секретар Евстахій Прокопович, касир

Верховинні осяги української літератури покоління

двадцятих років у виданні

УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК: МІСТО

ВАЛЕРІЯНА ПІДМОГИЛЬНОГО

Роман про молодого українця, що завоює місто. (Редакція й стаття ГРИГОРІЯ КОСТЮКА). 304 ст. Ціна в твердій оправі 10 ам. доларів.

ІЗ-ПІД СВІТУ

ТЕОДОСІЯ ОСЬМАЧКИ

Найкраще з поезій автора в його власному виборі (Редакція ЮРІЯ ШЕВЧЕЛОВА). 320 ст. Ціна 7 ам. дол., у твердій оправі 9 ам. доларів.

ТВОРИ

МІКОЛА КУЛІША

Трилогія найбільшого українського драматурга двадцятого сторіччя на теми поневоленої України (В супроводі біо- і бібліографічних матеріалів. Редакція й стаття ГРИГОРІЯ КОСТЮКА). 478 ст. Ціна 10 ам. дол., у твердій оправі 12 ам. дол. Усі ці твори, за винятком однієї драми Куліша, заборонені в Радянському Союзі.

Замовляти в українських книгарнях, або безпосередньо в Академії:

UKRAINIAN ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES in the U.S. 206 West 100th Street, New York, N.Y. 10025

Замовлення, надіслані до Академії, виконуються негайно по одержанні чека або грошового переказу. Кошти пересилки оплачує Академія.

Увага! ВЖЕ ПО'ЯВИЛАСЯ ДРУГОМ КНИЖКА

ВОЛОДИМИРА МАКАРА

БОЙОВІ ДРУЗИ

ЗБІРКА СПОГАДІВ З ДІЙ ОУН (1929 — 1945)

Том I.

415 сторінок, у твердій оправі

Ціна \$15.00

Замовлені, слати до:

"Svoboda" Book Store

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані

5% стейтового податку.

Увага! Філадельфійська Округа! Увага!

ЗАХОДОМ

ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ УНС ФІЛАДЕЛФІЇ

відбудеться

в суботу, 16-го жовтня 1982 року в залі Дому УНСОЮЗУ у Філадельфії, Па. при 5004 Н. Олд Йорк Рд.

СЕКРЕТАРСЬКО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КУРС

з такою програмою:

1. Значення вишколу секретарів-організаторів
2. Основи життєвого забезпечення
3. Наш «товар» — ролі Союзового забезпечення
4. Як здобувати членів (Психологія забезпечення акції)

Доповідають на курсі:

Володимир Сохан — головний секретар

Степан Гавриш — головний організатор

До участі в курсі запрошуються всі Відділові секретарі і урядовці Окружних. Також запрошуються до участі всіх тих громадян, а головне молоді, які хотіли б працювати для Українського Народного Союзу.

Початок Курсу — година 1-ша по пол.

Вечором о год. 6-й відбудуться в цій залі

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

в яких повинні взяти участь секретарі, Відділові урядовці і конвенційні делегати всіх Відділів, які входять у склад Філадельфійської Окружної. Також запрошуються до участі в нарадах члени і не-члени УНС.

В ЧАСІ ПЕРЕРВИ — СПІЛЬНА ПЕРЕКУСКА

У зборах візьмуть участь:

Володимир Сохан — головний секретар

Степан Гавриш — головний організатор

д-р Богдан Гнатюк — головний контролер

Іван Одежинський — головний радний

Василь Пастушок — головний радний

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Ісп. Осип Бакай — почесний голова

Василь Кошкінко — голова

Петро Тарнавський — голова

Іван Данильський — касир